

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.III.20.011/2021/6. szám

A tanács tagjai: Salamonné dr. Piltz Judit a tanács elnöke

Dr. Farkas Antónia előadó bíró

Dr. Döme Attila bíró

A felperes: Felperes1

(Cím2)

A felperes képviselője:

Dr. Schablauer Katalin ügyvéd

(Cím3)

Az alperes: Alperes1

(Cím1)

Az alperes képviselője:

Dr. Lóczi Gabriella ügyvéd

(Cím4)

A per tárgya: kártérítés megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 61.Pf.632.254/2020/4.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Pesti Központi Kerületi Bíróság 11.P.53.822/2016/90-II.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítélet felülvizsgálati kérelemmel támadott rendelkezéseit hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 63.500 (hatvanháromezer-ötszáz) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 219.500 (kétszáztizenkilencezer-ötszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket a Magyar Állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes 2014. június 8-án segédmotorjával közlekedve idegenhibás közlekedési balesetet szenvedett, amelynek következtében jobb oldali nyílt középső harmadi alkartöréssel, jobb oldalon 4 fog törésével, jobb kar, bal térd, mindkét lábszár, arc, mellkas és hasfali hámsérülésekkel és testszerte zúzódásokkal sérült.

[2] A felperes 2014. június 8-tól 14-ig kórházi kezelésben részesült, gyógyulása a kórházi ellátást követő nagyszámú gyógytorna és fizioterápiás kezelés ellenére elhúzódott, sérülései maradványtünetekkel gyógyultak, a radius törése hosszú ideig nem épült át teljesen, az ulna törése dislocatioval csontosodott, ezért a jobb csuklójának mozgásai fájdalmasan beszűkültek, a domináns jobb kezének szorítóereje meggyengült, a műteti hegek keloidosan elszíneződtek. A felperes balesetben sérült bal térd a baleset előtti állapothoz képest kevésbé terhelhető, fájdalmas, izomereje csökkent.

[3] A felperes a rendszeresen fellépő, terhelésre és fronthatásokra erősebbé váló fájdalmai miatt fájdalomcsillapítókat szed, illetve a sérülés jellege és az állapotrosszabbodás késleltetése érdekében porcerősítő készítményeket alkalmaz, kisegítőre szorul a domináns kéz, illetve mindkét kéz használatát igénylő közepesen nehéz és nehéz fizikai munkavégzésben.

[4] A felperes karbantartó mérnökként dolgozik, munkája során a vágóhíd technológiai berendezések működését biztosítja, meghibásodásuk esetén a javításokat végzi és felügyeli.

[5] A kárt okozó gépjármű vezetője a baleset időpontjában nem rendelkezett érvényes kötelező felelősségbiztosítással.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[6] A felperes keresetében vagyoni és nem vagyoni kártérítés, valamint sérelemdíj megfizetésére kérte az alperest kötelezni. Egyebek mellett háztartási kisegítő és gyógyszerköltség jogcímén terjesztett elő követelést, valamint sérelemdíj jogcímén további 1.700.000 forint, rendkívüli munkateljesítmény ellentételezéséül szolgáló nem vagyoni kártérítés jogcímén 3.000.000 forint megfizetésére kérte az alperes kötelezését.

[7] Az alperes ellenkérelmében a helytállási kötelezettségét nem vitatta, a pert megelőzően 300.000 forint jogcím nélküli előleget fizetett meg a felperesnek. A háztartási, ház körüli és mezőgazdasági munkák vonatkozásában elismerte, hogy a felperes a baleset időpontjától 2014. november 26-ig ezen munkák tekintetében kisegítőre szorult, ezért erre az időszakra havi 10.000 forint, összesen 60.000 forint összegű járadékot nem vitatott, ezt meghaladóan az ezen a jogcímen előterjesztett kereseti követelés elutasítását kérte. A gyógyszerköltség címén előterjesztett igényt – bizonyítottság hiányában – teljes egészében vitatta, utóbb 11.033 forintot ezen a jogcímen elfogadott, amelyet a felperes számlával igazolt.

[8] A felperes sérelemdíj iránti követelését az általa peren kívül megfizetett 300.000 forint beszámításával összesen 800.000 forintban tartotta megalapozottnak. A rendkívüli munkavégzés ellentételezéséül szolgáló nem vagyoni kártérítés iránti igény elutasítását kérte, nem tartotta indokoltnak, hogy a felperes rendkívüli munkateljesítményét nem vagyoni kártérítéssel kelljen kompenzálnia.

Az első- és másodfokú ítélet

[9] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetnek részben helyt adott, egyebek mellett háztartási, ház körüli és mezőgazdasági munkák címén 2014. június 6. és 2016. december 31. közötti időszakra 300.770 forintot, 2019. január 1-jétől véghatáridő nélkül havi 4.254 forintot, gyógyszerköltség címén 300.770 forint lejárt járadékot és 2017. szeptember 15-től havi 12.000 forintot, sérelemdíj címén – az alperes által teljesített 300.000 forinton felül – 1.700.000 forintot, rendkívüli munkateljesítmény ellentételezéséül szolgáló nem vagyoni kártérítés címén 3.000.000 forintot és ezen összegek után kamatot ítélt meg a felperes részére.

[10] A háztartási, ház körüli és mezőgazdasági munkák tekintetében az orvosszakértői vélemény alapulvételével kifejtette, hogy a sérülés következtében a felperesnél kialakult mozgáselmaradások, mozgásbeszűkülések – bár nem jelentősek, azonban – a napi igénybevétel során, terhelésre fájdalmak jelentkeznek, ezért a nehezebb munkákat még pihenőidő beiktatásával sem tudja fájdalom nélkül elvégezni, amely mind az erő kifejtése mértékét, mind a munkavégzése hatékonyságát rontja. Utalt arra is, hogy az alkarcsonttörés utáni állapota miatt a nehéz, közepesen nehéz és a felső végtagot fokozottabban igénybe vevő fizikai munka a felperes számára nehezített, a fizikai teljesítőképességét a bal térdben jelentkező fájdalom pedig tovább rontja.

[11] Alaposnak találta a felperes keresetét a gyógyszerköltség vonatkozásában. A szakértői vélemény alapján megállapította, hogy a felperesnek fájdalomcsillapító tablettákat kell szednie, kenőcsöket kell használnia és a porcerő + csont + izom komplex táplálék kiegészítő rendszeres szedése is javasolt számára az állapotrosszabbodás elkerülése érdekében. Az alperes hivatkozásával ellentétben rámutatott arra, hogy a felperes részletezte gyógyszer szükségletét, az egyhavi mennyiséget a krém, a gyógyszer, illetve a tapasz vonatkozásában számlával igazolta, ezáltal az ezen a címen kért kártérítési összeget nem tekintette eltúlzottnak.

[12] Az elsőfokú bíróság a sérelemdíj vonatkozásában figyelembe vette, hogy a felperes családjának és szüleinek megfelelő támasza volt, segítséget nyújtott mindenben, amelyre már a balesete folytán csak korlátozottan képes. Érvelése szerint a felperes szabadidős tevékenységei is beszűkültek, a balesetet követően a fociást abbahagyta, tartós panaszai, fájdalma a mindennapi élettevékenységét nehezítik, életminőségét rontják, amellyel arányban álló kompenzációnak találta az alperes által a korábban teljesített 300.000 forint elszámolásával a felperes által igényelt 2.000.000 forintot.

[13] Alaposnak találta a felperes követelését a rendkívüli munkavégzés ellentételezéséül szolgáló sérelemdíj vonatkozásában is. Indokolása szerint a felperesnek a jövedelme növekedése miatt nem volt lehetősége jövedelemkiesés miatt kártérítési igényt érvényesíteni, azonban az orvosszakértői vélemény alátámasztja azt, hogy a felperes a keresőtevékenysége során többleterő-kifejtést végez, amely a sérelemdíj keretein belül értékelhető. Figyelembe vette, hogy a fiatal felperes olyan munkakört keresett, ahol az erőmegfeszítés még elviselhető, mivel a fizikai munkavégzés alól nem tudták teljesen felmenteni. Megállapította, hogy ez a felperes számára olyan többleterőt igényel nemcsak fizikailag, hanem lelkileg is, amely a sérelemdíj körében kompenzációra szorul. A felperes korára és az előtte álló hosszú munkavégzési időre tekintettel nem találta eltúlzottnak a felperes által ezen a jogcímen igényelt 3.000.000 forintot.

[14] A mindkét fél fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét fellebbezett részében részben megváltoztatta, az alperes marasztalásának összegét 3.664.650 forintra, annak 3.000.000 forintos részösszegét 1.000.000 forintra leszállította, egyebekben azt a per fő tárgya tekintetében helybenhagyta.

[15] A háztartási, ház körüli és mezőgazdasági munkák vonatkozásában a másodfokú bíróság utalt a szabad bizonyítás rendszerére, érvelése szerint a felperes követelésének jogalapját és összecszerűségét a szakértői vélemény igazolta, a felperes igényét és előadását tanúvallomás is alátámasztotta.

[16] A gyógyszerköltség tekintetében úgy foglalt állást, hogy annak indokoltságát a szakértői vélemény, tényleges felmerültét pedig tanúvallomás igazolta. A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján az elsőfokú bírósággal egyezően arra a következtetésre jutott, hogy a felperesnek a balesettel okozati összefüggésben a jövőben is szüksége lesz gyógyszerekre és egyéb készítményekre, ezért járadékigénye megalapozott.

[17] A sérelemdíj megítélésekor figyelembe vette, hogy sérült a felperes egészséghez való joga, műtéti beavatkozást és annak következményeit kellett elviselnie, valamint a baleset következtében 5% mértékű munkaképesség-csökkenést szenvedett el. Utalt arra, hogy a felperes életminősége hátrányosan megváltozott, a balesetet fiatalon, 33 évesen szenvedte el, gyógyulása elhúzódó volt és maradványtünetekkel járt.

[18] A rendkívüli munkavégzés ellentételezéséről szolgáló sérelemdíj vonatkozásában osztotta az alperes álláspontját, hogy a felperes rendkívüli munkateljesítménye külön jogcímen nem vagyoni kártérítésként nem érvényesíthető. Hangsúlyozta, hogy a perbeli esetre alkalmazandó Ptk. személyhez fűződő jogsérelem esetén sérelemdíj megítélését teszi lehetővé az elszenvedett immateriális jellegű hátrányok kompenzálására, amely nem bontható külön jogcímekre még akkor sem, ha az összeg meghatározásánál több körülményt is mérlegel a bíróság. Utalt arra, hogy a rendkívüli munkateljesítményre alapított kártérítési igény megalapozott érvényesítéséhez szükséges két konjunktív feltétel közül az egyiket a felperes nem tudta bizonyítani, ezért járadékigényt nem érvényesíthetett. Indokolása szerint a felperesnél az ereje megfeszítésével végzett munka a sérelemdíj körében értékelhető, ezért a másodfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a felperes sérelmeinek ellentételezésére a 2014. évi ár- és értékviszonyok figyelembevételével összesen 3.000.000 forint a megfelelő összeg.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[19] A jogerős ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak részbeni hatályon kívül helyezését és a jogszabályoknak megfelelő új határozat meghozatalát kérte akként, hogy a Kúria a peren kívül megfizetett 300.000 forint figyelembevételével a sérelemdíj összegét 700.000 forintra, a háztartási kisegítő címén megítélt összeget 60.000 forintra, míg a gyógyszerköltség címén megítélt összeget 11.033 forintra szállítsa le, a rendkívüli munkateljesítmény ellentételezéséről szolgáló nem vagyoni kártérítés, a háztartási kisegítő, valamint gyógyszerköltség címén előterjesztett járadékigényeket utasítsa el.

[20] Állította, hogy a jogerős ítélet sérti a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 206. § (1) bekezdését, 3. § (2) bekezdését, valamint 215. §-át.

[21] Álláspontja szerint a rendkívüli munkateljesítmény vagyoni kárként érvényesítendő, amennyiben ilyen jogcímen kár merül fel. Érvelése szerint nincs lehetőség a felperes rendkívüli munkateljesítményét olyan módon kompenzálni, hogy a felperes vagyoni kárt ezen a jogcímen nem igényel, és a sérelemdíj körében sem kéri értékelni az esetleges többleterőfeszítést, hanem ezen két jogcímtől elkülönülten, egy harmadik jogcímet, ún. rendkívüli munkateljesítmény ellentételezéséről szolgáló nem vagyoni kártérítést határoz meg igénye alapjaként. Nem értett egyet azzal, hogy nem vagyoni kártérítésként a felperes két önálló jogcím alapján, két külön összecszerűséget igényel, indokolása szerint a nem vagyoni

kártérítés a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (régi Ptk.) alapján is egységes és oszthatatlan volt, amely még inkább igaz az újonnan bevezetett sérelemdíjra.

[22] Hangsúlyozta, hogy a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (új Ptk.) hatálybalépésével nem vagyoni kártérítés címén igény érvényesítésére a felperesnek lehetősége sincs, az újonnan bevezetett sérelemdíj jogintézménye a nem vagyoni kártérítéssel nem mosható össze. Hivatkozott arra is, hogy sérelemdíj követelésére személyhez fűződő jogsérelem esetén van lehetőség, amely a nem számszerűsíthető hátrányok kompenzálására szolgál.

[23] Kifejtette, hogy a felperes a jelenlegi munkaviszonyát a balesetet követően létesítette, baleseti eredetű esetleges korlátozásai ismeretében, ezért sem róhatja fel az új munkakör ellátásával kapcsolatos többleterőfeszítés miatti kárát akkor sem, ha az vagyoni kárként megállapítható lenne.

[24] Utalt arra is, hogy a felperes által kifejtett rendkívüli munkateljesítmény sérelemdíj iránti követeléshez is legfeljebb a jövőben vezethet, amikor a hátrányos változások egyértelműen, tényszerűen megállapíthatóak lesznek, azaz bekövetkeztek. Érvelése szerint a felperes követelése időelőtti, csupán feltételezéseken alapul, amelyre tekintettel előfordulhat, hogy a felperes úgy jut hozzá egy összegben a többleterőfeszítés miatt megítélt sérelemdíjhoz, hogy később egyáltalán nem áll munkaviszonyban, vagy olyan munkaviszonyt létesít, amely rendkívüli munkateljesítmény kifejtését nem igényli.

[25] Rámutatott arra is, hogy a felperes felsőfokú végzettséggel, mérnök oklevéllel rendelkezik, amelyre tekintettel leginkább irányító, szervező feladatok tartoznak a munkakörébe, így a többleterőfeszítést igénylő fizikai munkavégzés az ő esetében nem hangsúlyos.

[26] Nem értett egyet azzal, hogy a másodfokú bíróság a felperes rendkívüli munkateljesítményeként, külön jogcímen előterjesztett igényét sérelemdíjként bírálta el. Érvelése szerint az eljáró bíróságok kirívóan okszerűtlenül mérlegelték a felperes sérelemdíját megalapozó körülményeit, annak mértékét eltúlzottan magas összegben állapították meg. Utalt arra is, hogy a felperesnél visszamaradt munkaképesség-csökkenés mértéke nem érdemi, csonttörései gyógyultak, kórházi kezelést csupán pár napig igényelt, munkáját el tudja látni, életminősége és életmódja csupán átmenetileg romlott, felépülését követően maradéktalanul vissza tudott térni korábbi életviteléhez.

[27] A háztartási, ház körüli és mezőgazdasági munkák tekintetében megítélt járadékot eltúlzottnak tartotta a felperes állapotát és a bírói gyakorlatot figyelembe véve, a baleset napjától 2014. november 26-ig összesen 60.000 forint kártérítést tartott indokoltnak ezen a címen. Érvelése szerint az orvosszakértői vélemény alapján az e körbe tartozó tevékenységek elvégzésének a felperes részéről objektív, fizikai akadály nincs, az aktív kézhasználatot a minimális mozgáselmaradás nem korlátozza, nehezítettség a fájdalom fellépésében nyilvánul meg, amely jelentős szubjektivitást mutat. Kifejtette, hogy a felperes nem csatolt számlákat, amelyek fájdalomcsillapítók rendszeres vásárlását igazolnák, és a készítmények rendszeres szedését a BÉVER-lista sem támasztotta alá. Hangsúlyozta, hogy önmagában a fájdalom fellépése nem teremt alapot a véghatáridő nélküli járadékfolyósításra.

[28] A gyógyszerköltség címén megítélt kártérítés vonatkozásában kiemelte, hogy az elsőfokú bíróság e körben hozott döntése nem volt felülmérlegelhető, mivel a felperes nem a teljes igényét támasztotta alá számlákkal, igényének összegszerűségét nem bizonyította. Megjegyezte, hogy a porcerő készítmények és a fájdalomcsillapítók közismerten kúraszerűen és nem állandó jelleggel alkalmazandók, ezért a felperes ezen készítmények térítési díjára nem tarthat igényt.

[29] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

[30] A felülvizsgálati kérelem alaptalan.

[31] A Kúria a jogerős ítéletet a régi Pp. 270. § (2) és a 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között, a 272. § (2) bekezdése szerint megjelölt jogszabálysértések tekintetében vizsgálta felül.

[32] Az alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet sérelemdíjra, háztartási, ház körüli és mezőgazdasági kisegítő díjára, illetve gyógyszerköltségre vonatkozó rendelkezéseit támadta, amelyekkel kapcsolatban a régi Pp. 206. § (1) bekezdésének, 3. § (2) bekezdésének, valamint a 215. §-ának a megsértését állította.

[33] A régi Pp. 270. § (2) bekezdésének és a 275. § (3), illetve (4) bekezdéseinek együttes értelmezéséből következően az eredményes felülvizsgálat alapja lehet valamely anyagi jogi vagy eljárási szabálysértés, utóbbi azonban csak akkor, ha annak az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatása van.

[34] Az alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet sérelemdíjra vonatkozó rendelkezését egyrészt azért támadta, mert álláspontja szerint a másodfokú bíróság megsértette a kérelemhez kötöttség elvét és a kereseti kérelmen túlterjeszkedett, amikor a felperes két igényét összevontan bírálta el, másrészt az összecsúszást elmulasztotta.

[35] A felperes rendkívüli munkateljesítménye ellentételezéseként megjelölt igényét tartalma szerint két indokból terjesztette elő, egyrészt a jövőben keletkező vagyoni keresetvesztését, másrészt az ezzel kapcsolatban őt ért immateriális hátrányokat kérte figyelembe venni az általa külön jogcímként megjelölt ún. rendkívüli munkateljesítmény ellentételezéséről szolgáló nem vagyoni kártérítés jogcímén. A bíróságoknak a felperesnek ezt a kérelmét a régi Pp. 3. § (2) bekezdés második mondata alapján azonban tartalma szerint kellett elbírálniuk, ahogy azt a másodfokú bíróság helyesen tette. Az alperes e körben hivatkozott a régi Pp. 3. § (2) bekezdése azon rendelkezésének megsértésére, amely szerint a bíróság – törvény eltérő rendelkezése hiányában – a felek által előterjesztett kérelmekhez és jognyilatkozatokhoz kötve van. E körben utal arra a Kúria, hogy a régi Pp. alapján a bíróságoknak a fél által előadott kérelmeket, nyilatkozatokat nem alakszerű megjelölésük, hanem tartalmuk szerint kellett figyelembe venniük. Nem vitás, hogy a kereset tárgya a keresettel érvényesített követelés vagy más jog, a kereset tartalma pedig a bíróság döntésére irányuló határozott kérelem, ezért a polgári perben a bíróság a kereseti tényállásban előadottakhoz, valamint a kereset tárgyához, tehát a fél által érvényesíteni kívánt joghoz általában kötve van. Megjegyzi a Kúria, hogy a régi Pp. 121. § (1) bekezdésének c) pontja értelmében az érvényesített jogot kell a keresetlevélben megjelölni, nem pedig a konkrét jogcímet, így a kereseti kérelemhez kötöttség nem jelenti azt, hogy a bíróság a fél által tévesen megjelölt jogcímmel kötve lenne, így ha a fél által előadott tények a keresetet más jogcímen megalapozzák, a bíróság a jogviszonyt a jogszabályoknak megfelelően minősítheti.

[2/2010. (VI. 28.) PK vélemény]. Erre azonban csak abban az esetben van lehetőség, ha ezt a régi Pp. 215. §-ában foglalt rendelkezés lehetővé teszi, ugyanis a bíróság általában csak az érvényesített követelés megalapozottságát vizsgálhatja. A jelen ügyben a felperes keresetében olyan módon – rendkívüli munkateljesítmény ellentételezéséül szolgáló nem vagyoni kártérítés jogcímén – kérte az alperes kötelezését, amelyre nincsen lehetőség, azonban a felperes sérelemdíj iránti igényt is előterjesztett. Nem volt eljárási akadálya annak, hogy a másodfokú bíróság a felperes igényét sérelemdíj iránti igényként bírálja el.

[36] Ahogy arra már korábbi döntéseiben a Kúria rámutatott, amennyiben a károsult munkaképesség-csökkenése, rendkívüli munkateljesítménye jövedelempótló járadékigényt nem alapoz meg, ez a nem vagyoni károk/sérelemdíj körében értékelhető (Pfv.III.21.856/2017/4., Pfv.III.20.519/2017/5.). Erre figyelemmel a másodfokú bíróság helyesen értékelte a felperes sérelemdíj iránti igényének körében az immateriális hátrányait, azt, hogy a fiatal korában balesetet szenvedett károsult a munkáját rendkívüli munkateljesítménnyel végzi, amely számára a hétköznapi életvitelét lelkileg is megnehezíti. Mindezekre tekintettel a régi Pp. 3. § (2) bekezdésének, valamint a 215. §-ának a sérelme nem állapítható meg és – az alperes állításával ellentétben – nem tekinthető a felperes igénye időelőttinek sem.

[37] Az alperes a sérelemdíj összegének meghatározásával kapcsolatban állította a bizonyítékok okszerűtlen mérlegelését is.

[38] A Kúria a felperesnek régi Pp. 206. § (1) bekezdésére történt hivatkozásával kapcsolatban kiemeli, hogy abban az esetben van lehetőség a felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok felülmérlegelésére, s ennek eredményeképpen a tényállás megváltoztatására, ha a jogerős határozat iratellenes, nyilvánvalóan okszerűtlen, ellentmondásos megállapításokat tartalmaz (EBH 2006.1526.).

[39] Osztotta a Kúria a másodfokú bíróság álláspontját a felperes által – tartalmában sérelemdíjként – igényelt, az alperes teljesítésének figyelembevételével számított, összesen 4.700.000 forint 2.700.000 forintra történő leszállítására vonatkozóan. Helyesen vette figyelembe a másodfokú bíróság, hogy a felperes rendkívüli munkateljesítménye folytán a múltban és a jövőben keletkezett vagyoni keresetvesztése a korábban kifejtettek alapján nem kompenzálható, azonban a fiatal korában balesetet szenvedett károsult rendkívüli munkateljesítményének immateriális következményei a sérelemdíjban értékelhetőek voltak. Mindezek alapján a jogerős ítéletben a másodfokú bíróság teljeskörűen vette számba a káresemény folytán a felperest ért immateriális hátrányokat, a nála kialakult, a rendelkezésre álló további bizonyítékokkal is alátámasztott életvitelbeli változásokat. Ebben a körben kellő súllyal értékelte, hogy a felperes hétköznapijai maradványállapota folytán nehezítettek, ezáltal életvitelbe negatív irányba változott, és megfelelően vette figyelembe a hasonló hátrányt elszenvedett károsultaknak megítélt sérelemdíj vonatkozásában kialakult bírói gyakorlatot is, a Kúria a sérelemdíj összegének további leszállítására nem látott kellő indokot.

[40] Alapítványszerűen sérelmezte az alperes a felülvizsgálati kérelmében az eljáró bíróságok részéről a bizonyítékok okszerűtlen mérlegelését a háztartási kisegítő, valamint a gyógyszerköltség vonatkozásában is. A Kúriának a régi Pp. 206. § (1) bekezdésének megsértése körében abban a kérdésben kellett állástfoglalnia, hogy a jogerős ítéletben a másodfokú bíróság a bizonyítékok okszerű mérlegelésével döntött-e a háztartási, ház körüli és mezőgazdasági munkák díja, valamint a gyógyszerköltség indokoltsága és összességében vonatkozásában.

[41] Nem vitatottan az elsőfokú bíróság a gyógyszerköltség és a háztartási, ház körüli és mezőgazdasági többletköltség iránti igény elbírálása körében a szükséges bizonyítást a felek indítványainak keretei között lefolytatta. Egyetértett a Kúria ebben a körben az ügyben eljáró bíróságok érdemi döntésével és annak indokaival is, mivel az a bizonyítékok régi Pp. 206. §

(1) bekezdésének megfelelő, okszerű mérlegelésén alapult, továbbá összhangban állt a régi Pp. 3. § (5) bekezdésében szabályozott szabad bizonyítás elvével, amelynek megfelelően a bíróság alakszerű bizonyítási szabályokhoz, a bizonyítás meghatározott módjához, vagy meghatározott bizonyítási eszközök alkalmazásához nincs kötve, szabadon felhasználhat tehát valamennyi olyan bizonyítékot, amely a tényállás felderítésére alkalmas. Rámutat a Kúria, hogy téves az alperes álláspontja, amely szerint a felperes a gyógyszerköltségét kizárólag számlával tudja megfelelően bizonyítani. Az eljáró bíróságok kellő súllyal értékelték az e körben rendelkezésre álló egyéb bizonyítékokat, a felperes által megjelölt gyógyszerek, gyógyhatású készítmények indokoltságát az orvosszakértői vélemény alátámasztotta, alkalmazásukat pedig tanúvallomás igazolta, az eljáró bíróságok e körben elvégzett mérlegelése sem az igény jogalapja, sem pedig annak mértéke tekintetében nem jogszabálysértő, felülmérlegelésre nem adott okot.

[42] A háztartási, ház körüli és mezőgazdasági kisegítő költsége címén igényelt járadékkal kapcsolatban a Kúria kiemeli, hogy az alperes érvelésével ellentétben a felperesnél terhelést követően, illetve bizonyos mozgástípusoknál jelentkező, szakvéleménnyel igazolt fájdalom miatt a felperes számára bizonyos tevékenységek végzése nehezített. Nem helytállóan hivatkozott az alperes arra, hogy a felperes járadékigénye csak akkor lenne alapos, ha ezen munkák elvégzésének objektív, fizikai akadálya lenne. Az ügyben eljáró bíróságok helyesen foglaltak állást úgy, hogy az igényt megalapozza az is, hogy a felperes a feladatokat el tudja látni, de az részéről többleterőfeszítéssel, fájdalommal jár, illetve a korábbiakhoz képest több időt vesz igénybe. A jogerős ítélet tehát ebben a körben is a bizonyítékok okszerű mérlegelésén alapul mind az igény jogalapja, mind az összegszerűség vonatkozásában.

[43] Mindezek alapján a Kúria a régi Pp. 275. § (3) bekezdése alapján a jogerős ítélet felülvizsgálati kérelemmel támadott rendelkezéseit hatályában fenntartotta, mert az megfelelt a felülvizsgálat tárgyává tett jogszabályoknak.

Záró rész

[44] A felülvizsgálati kérelem eredménytelensége folytán a Kúria az alperest a régi Pp. 270. § (1) bekezdésének utaló rendelkezése folytán alkalmazandó 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperes részére a jogi képviselővel felmerült felülvizsgálati eljárási költség megtérítésére, amelynek összegét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdése alapján, a kifejtett ügyvédi tevékenységgel arányban állóan, a (6) bekezdés alkalmazásával állapította meg, a 4/A. § alkalmazásával áfával növelten.

[45] Az alperes illetékmentessége folytán le nem rótt, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50. § (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati pertárgyérték alapján számított felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam viseli.

[46] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a régi Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[47] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a régi Pp. 271. § (1) bekezdésének e) pontja zárja ki.
Budapest, 2021. szeptember 22.

Salamonné dr. Piltz Judit s.k. a tanács elnöke, Dr. Farkas Antónia s.k. előadó bíró, Dr. Döme Attila s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

bíróági ügyintéző
HM